

Presidentvalgkampen

En ny rolle for tillitsvalgte

Leger har et sterkt behov for rammer for utøvelsen av sitt fag som gjør det mulig å gi et best mulig tilbud til pasientene. Våre tillitsvalgte har derfor et faglig perspektiv med oppmerksomheten rettet mot utviklingen av de medisinske fag, forskning, spesialistutdanning og kvalitetsforbedring. I tillegg foregår forhandlinger om legers lønns- og arbeidsvilkår i økende grad lokalt på den enkelte arbeidsplass.

Helseforetaksreformen endret innholdet i tillitsvalgtrollen ved norske sykehus. Avtaler om sykehuslegenes lønns- og arbeidsvilkår ferdigforhandles lokalt – i tråd med det vi selv har ønsket. Den lokale tillitsvalgte etter Hovedavtalen blir derfor grunnpilaren i Legeforeningens organisasjon i sykehusene. Disse utgjør halvparten av foreningens medlemmer og forventer at vi skal være en profesjonell forhandlingsorganisasjon.

Helsevesenet er spesielt på den måten at den mest kompetente arbeidskraften er den som faktisk utfører tjenestene. Dette gjør tillitsvalgtrollen mer krevende. Man skal ikke bare ivareta de tradisjonelle oppgavene knyttet til lønns- og arbeidsvilkår, men skal også bidra til at hensynet til faglig kvalitet og utdanning ivaretas. I det ligger det at de tillitsvalgte er en ressurs for arbeidsgiver, en ressurs som fortsatt kan brukes mer.

Forrige forhandlingsrunde med NAVO og helseforetakene vitaliserte vårt lokale tillits-

valgtapparat. I tråd med dette er det ved en rekke helseforetak bygd opp en imponerende kunnskap om lov- og avtaleverk og forhandlingskompetanse. Dette gjenspeiles i diskusjonene på tariffkonferansene. Samtidig får vi tydelige tilbakemeldinger om at rollen som lokal tillitsvalgt mange steder er svært krevende.

Tillitsvalgte er nøkkelpersoner

Når vi har lagt økt ansvar ut i de ytterste ledd, må foreningen sentralt følge opp med nødvendige støttetiltak overfor de tillitsvalgte. Skal fylkesavdelingene ha noen fremtid, forutsetter det at de evner å stille opp for den lokale tillitsvalgte på forskjellige arenaer. Dette handler både om å dele erfaringer, støtte hverandre og ikke minst om å yte nødvendig økonomisk støtte.

NAVO som arbeidsgiversammenslutning har ikke vist særlig stor vilje til å løse lokale tvister gjennom dialog med Legeforeningen sentralt. Vi liker det ikke og vil søke å trenge gjennom en slik vegring, men det gjør uansett den lokale arena enda viktigere.

Det er helt nødvendig at de av våre medlemmer som sitter med ansvaret som tillitsvalgte lokalt, i langt høyere grad, gjennom sin yrkesforening, sikres representasjon i foreningens høyeste organ, landsstyret. Disse sitter med en erfaring og kompetanse landsstyret trenger. Sykehuslegene er organisert i to yrkesforeninger med svært ulike behov og dermed ulike strategier for lønnsdannelse. Spesialisering, midlertidig ansettelse, omfattende bruk av vikariater og arbeidsledelse taler alt for at det også i fortsettelsen vil være behov for parallelle tillitsvalgtordninger for assistentleger og overleger.

På overlegesiden utfordres vi ved at helseforetakene definerer stadig flere av medlemmene som ledere på et nivå som gjør det vanskelig å være tillitsvalgt. Det var nedfelt svært tydelig i Hovedavtalen i Staten at tillitsvalgterfaringer er faglig meritterende og kompetansegivende. Vi må se dette som en anerkjennelse av at mange legeledere har tillitsvalgtbakgrunn.

En styrking av tillitsvalgtapparatet i foretakene bør også komme andre legegrupper til gode. Mest nærliggende er leger i vitenskapelige stillinger (LVS), som ofte er knyttet nær opp mot helseforetakene. Det

Geir Ketil Røste, presidentkandidat foreslått av Norsk overlegeforening. Foto Marianne Loraas

må etableres strategier og strukturer som sikrer at tillitsvalgte for de forskjellige legegrupper lokalt kan høste av hverandres kompetanse og erfaring.

Krav til ryddighet

Strukturen med helseforetak har langt fra funnet sin endelige form. Vi står foran svært vanskelige avveininger knyttet til funksjonsfordeling, samarbeid, akuttberedskap og lokalsykehusenes rolle. Legeforeningen skal delta aktivt i disse debattene. Legeforeningens tillitsvalgte må ha bred kontakt med fagmiljøene, som på sin side må stille opp. Vi må legge til grunn et ekte pasient- og samfunnsperspektiv slik at vi ikke skal kunne mistenkes for å bruke fagmedisinske argumenter for å sko oss selv.

Det vil stilles store krav til ryddighet i våre prosesser dersom vi skal kunne gi de råd samfunnet etterspør med høy grad av legitimitet både innad i foreningen og utad. Som organisasjon må vi være villig til å heve blikket mot de overordnede nasjonale helsepolitiske behov. I den sammenheng er forslaget om å etablere fagmedisinske spesialforeninger i Legeforeningen med obligatorisk medlemskap for alle spesialister svært spennende.

Geir Ketil Røste

geir.ketil.roste@rikshospitalet.no

! Fakta

Geir Ketil Røste (f. 1957)

- Spesialist i nevrokirurgi og dr.med.
- Seksjonsoverlege ved Nevrokirurgisk avdeling, Rikshospitalet
- Nestleder i Norsk overlegeforening
- Foreslått av Overlegeforeningen som ny president i Legeforeningen